

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma na celu powiększenie obszaru Świętokrzyskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, zwiększenie integralności jego obszaru i aktualizację granic. Park został utworzony na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie utworzenia Świętokrzyskiego Parku Narodowego (Dz. U. poz. 133). Pierwotnie jego powierzchnia wynosiła 6054,09 ha i obejmowała swoim zasięgiem grunty Skarbu Państwa (5803,57 ha) oraz grunty innych własności – grunty obce (250,52 ha).

Na podstawie projektowanego rozporządzenia w granice Parku zostaną włączone nieruchomości gruntowe (nieruchomości wyłączone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 113)) stanowiące własność Skarbu Państwa, tworzące enklawę na wzgórzu Święty Krzyż, leżące na terenie Miasta i Gminy Nowa Słupia, o nr 2039/1, 2039/2 i 2039/3. Włączenie tych nieruchomości w granice Parku przywróci integralność terytorialną Parku, uwypukli wyjątkowe znaczenie tego miejsca dla polskiej historii i kultury oraz wzmocni przekaz dotyczący potrzeby zachowania występującego tam dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego. Obszar ten jest cenny ze względu na posiadane walory geologiczne i kulturowe. Teren wzgórza Święty Krzyż został wpisany do rejestru zabytków archeologicznych województwa świętokrzyskiego jako rezerwat archeologiczny „Łysa Góra” wraz z otoczeniem, pod nr C.33. oraz został objęty ochroną konserwatorską przez wpis do rejestru zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego Zespołu Klasztornego Benedyktynów na Świętym Krzyżu (Rejestr A.440/2 i 5).

Powierzchnia Parku zwiększy się o 1,3606 ha. Jednocześnie żaden jego fragment nie zostanie wyłączony z obszaru Parku.

Enumeratywne wyliczenie wszystkich nieruchomości wchodzących w skład Parku pozwoli na jednoznaczne określenie jego obszaru i przebiegu granic (§ 2 projektowanego rozporządzenia).

W projektowanym rozporządzeniu posłużono się numerami w nawiasach umieszczonymi za nazwami jednostek podziału terytorialnego. Numery te zostały zastosowane na podstawie Krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) funkcjonującego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1031, z późn. zm.).

W analogiczny sposób jak w przypadku obszaru Parku została określona jego otulina (§ 3 projektowanego rozporządzenia). Otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z Parkiem i będącą

ważnym obszarem zabezpieczającym Park przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Granica otuliny Parku w odniesieniu do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego uległa zmianie przez włączenie w granice Parku, będących przedtem otuliną nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa, tworzących enklawę na wzgórzu Święty Krzyż, leżącą na terenie Miasta i Gminy Nowa Słupia, o łącznej powierzchni 1,3606 ha. Tym samym powierzchnia otuliny zmniejszyła się wyłącznie o obszar włączony w granice Parku. W innych miejscach granice otuliny Parku nie ulegają zmianie. Powierzchnia otuliny została podana w oparciu o dane przestrzenne GIS jako powierzchnia poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy otuliny w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, który jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

W załączniku nr 1 i załączniku nr 2 do projektowanego rozporządzenia granice Parku i jego otuliny zostały określone w formie wykazu współrzędnych punktów załamania granicy zgodnie z państwowym systemem odniesień przestrzennych. Pozwala to na dostosowanie opisu granicy do wymagań związanych z wprowadzeniem danych dotyczących Parku do centralnego rejestru form ochrony przyrody (§ 2 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 2 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. poz. 1080)).

W związku z faktem, że projektowane rozporządzenie ma zastąpić obecnie obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, zachodzi konieczność uchylenia tego rozporządzenia.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym, że nieruchomości planowane do włączenia w granice Parku są gruntami Skarbu Państwa, termin wejścia w życie rozporządzenia jest wystarczający do wdrożenia przepisów. Nieruchomości włączane w granice Parku nie będą przekazywane w użytkowanie wieczyste Parkowi. Ich właścicielem nadal pozostanie Skarb Państwa, natomiast zadania w zakresie gospodarki nieruchomościami będzie wykonywał właściwy miejscowo starosta. Z punktu widzenia potrzeb ochrony przyrody Parku nieruchomości te są mu zbędne. Park jest w trakcie budowy ośrodka edukacyjnego, który przejmie funkcje obecnego budynku na Świętym Krzyżu. Do czasu zakończenia budowy Park posiada w użyczeniu obecny budynek, w którym funkcjonuje wystawa edukacyjna.

Z uwagi na opisane powyżej zagadnienia nie ma potrzeby zamieszczania w projekcie rozporządzenia przepisów przejściowych.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody określenie granic Parku:

- 1) zostało uzgodnione z właściwymi miejscowo organami uchwałodawczymi jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze działania planuje się zmiany przebiegu granicy Parku;
- 2) zostanie przekazane do zaopiniowania 16 zainteresowanym organizacjom pozarządowym, z 30-dniowym terminem na zgłaszanie uwag.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem prawa Unii Europejskiej.